

Czechy

W tej części przedstawiono ogólne informacje na temat sposobu prowadzenia rejestru publicznego w Republice Czeskiej. Rejestr publiczny obejmuje rejestr stowarzyszeń, rejestr handlowy, rejestr fundacji, rejestr instytucji, rejestr wspólnot mieszkaniowych oraz rejestr organizacji charytatywnych.

Historia rejestru handlowego w Republice Czeskiej**Kiedy powstał rejestr?**

Rejestr handlowy zawdzięcza swój obecny kształt ponownej kodyfikacji prawa cywilnego, która miała miejsce 1 stycznia 2014 r. wraz z przyjęciem nowego kodeksu cywilnego (ustawa nr 89/2012) i powiązanych przepisów, w szczególności ustawy nr 90/2012 o spółkach i ustawy nr 304/2013 o rejestrach publicznych osób prawnych i fizycznych oraz rejestracji funduszy powierniczych („ustawa o rejestrach”). Obecnie rejestr handlowy stanowi jeden z tzw. rejestrów publicznych i podlega przepisom ogólnym ustawy o rejestrach. Oprócz rejestru handlowego rejestrami publicznymi są także:

rejestr stowarzyszeń, który zawiera szczegółowe dane na temat stowarzyszeń, związków zawodowych, międzynarodowych związków zawodowych, organizacji pracodawców, międzynarodowych organizacji pracodawców oraz stowarzyszeń zależnych (*pobočný spolek*);

rejestr fundacji, który zawiera szczegółowe dane na temat fundacji i funduszy;

rejestr instytutów, który zawiera szczegółowe dane na temat instytutów;

rejestr stowarzyszeń wspólnot mieszkaniowych, który zawiera szczegółowe dane na temat takich wspólnot;

rejestr organizacji charytatywnych, który zawiera szczegółowe dane na temat organizacji charytatywnych.

W tym tekście termin „rejestr publiczny” oznacza także rejestr handlowy.

Od 1 stycznia 2018 r. ustawa o rejestrach reguluje także rejestrację funduszy powierniczych (działalność, która – w przeciwieństwie do rejestrów publicznych jako takich – jedynie częściowo ma charakter publiczny).

Oprócz ustawy o rejestrach obowiązują także odrębne przepisy szczególne regulujące rejestry publiczne o określonych formach prawnych, mianowicie rejestr stowarzyszeń myśliwskich (prowadzony przez organy państwowe odpowiedzialne za myślistwo, tj. właściwe gminy o rozszerzonych kompetencjach), rejestr partii i ruchów politycznych (prowadzony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych), rejestry zarejestrowanych kościołów, organizacji wyznaniowych i innych osób prawnych (prowadzone przez Ministerstwo Kultury) oraz rejestr osób prawnych zajmujących się edukacją (prowadzony przez Ministerstwo Edukacji, Młodzieży i Sportu). Wymienione rejestry publiczne są uregulowane i prowadzone zasadniczo w taki sam sposób jak rejestry publiczne objęte ustawą o rejestrach.

Z historycznego punktu widzenia powstanie rejestru handlowego na ziemiach czeskich jest związane z kodyfikacją prawa handlowego w Przedlitawii w 1863 r. Rejestr handlowy utworzono w drodze ustawy nr 1/1863 (ogólny kodeks handlowy), która obowiązywała również w innych krajach. Ustawą tą wprowadzono obowiązek wpisywania podmiotów do rejestru handlowego. W wyniku zmian w systemie prawnym w 1950 r. rejestr handlowy przekształcono w rejestr przedsiębiorstw. Późniejsze zmiany społeczno-polityczne doprowadziły w 1992 r. do przywrócenia rejestru handlowego w oparciu o koncepcję stanowiącą podstawę zarówno pierwotnego rejestru handlowego, jak i rejestru przedsiębiorstw. Koncepcja rejestru handlowego przywróconego w 1992 r. przetrwała w zasadzie do dzisiaj i obowiązuje nadal pomimo wyżej wspomnianej ponownej kodyfikacji prawa prywatnego w 2014 r.

Od kiedy jest dostępny w wersji elektronicznej?

Pomimo że do 1 lipca 2005 r. nie było wymogu prawnego prowadzenia rejestru handlowego w formie elektronicznej, jest on prowadzony w takiej formie od 1 stycznia 1997 r. Rejestr handlowy jest systemem informacyjnym administracji publicznej. Jest on powiązany z innymi rejestrami podstawowymi (np. rejestrem osób fizycznych). Rejestr podstawowy zawiera dane referencyjne, linki referencyjne oraz identyfikatory osób fizycznych, a także, w stosownych przypadkach, dane uwierzytelniające, dane operacyjne i inne dane wymagane przez ustawę. Dane referencyjne są powiązane z danymi zawartymi w innych rejestrach, co zapewnia interoperacyjność tych rejestrów. Oznacza to, że jeśli dane w jednym rejestrze zostaną zmienione, zmiana ta zostanie wprowadzona automatycznie w pozostałych rejestrach podstawowych zawierających te same dane. Klasycznym przykładem jest zmiana nazwiska, która zostanie wprowadzona także do pozostałych rejestrów podstawowych.

W niektórych przypadkach dane dotyczące osób fizycznych zarejestrowane przed 1 stycznia 1997 r. są dostępne wyłącznie w formie papierowej, ponieważ dokumenty lub zarejestrowane dane nie zostały zdigitalizowane i nie są dostępne za pośrednictwem aplikacji rejestrów publicznych.

Jakie przepisy obecnie obowiązują?

Od czasu ponownej kodyfikacji prawa prywatnego w 2014 r. treść rejestrów publicznych (w tym rejestru handlowego) jest uregulowana przez ustawę o rejestrach. Niektóre inne kwestie techniczne są objęte rozporządzeniami wykonawczymi, tj. dekretem nr 323/2013 w sprawie szczegółowego uregulowania form wykorzystywanych przy składaniu wniosków o wpis do rejestru publicznego bądź zmianie lub wycofaniu takich wniosków oraz w sprawie uchylenia niektórych dekretów, a także rozporządzeniem rządowym nr 351/2013 ustalającym stopę odsetek za zwłokę, koszty związane z dochodzeniem należności oraz opłaty pobierane przez likwidatorów, zarządców likwidacyjnych i członków organów osób prawnych wyznaczonych przez sąd oraz regulującym niektóre kwestie dotyczące handlowego dziennika urzędowego [Obchodní věstník], rejestrów publicznych osób prawnych i fizycznych oraz rejestracji funduszy powierniczych i beneficjentów rzeczywistych.

Na marginesie należy zauważyć, że od 1 czerwca 2021 r. rejestr beneficjentów rzeczywistych osób prawnych jest regulowany odrębną ustawą (ustawa nr 37/2021 o rejestrze beneficjentów rzeczywistych). Od 1 stycznia 2018 r. do tego dnia rejestracja beneficjentów rzeczywistych była objęta ustawą o rejestrach.

Jakich danych dostarcza rejestr?**Kto ma prawo wglądu do rejestru?**

Każdy ma prawo wglądu do rejestru handlowego i wszelkich innych rejestrów publicznych oraz sporządzania odpisów zawartych w nich danych.

Oprócz bezpośredniego wglądu do rejestru handlowego wgląd do właściwych akt można uzyskać w sądzie. W takim przypadku, aby właściwy sąd mógł udostępnić akta, należy jednak wykazać interes prawny. Osoby, które wykazą interes prawny, mogą wówczas uzyskać nieograniczony wgląd do akt (w tym załączników do akt oraz wykazu wszystkich stron).

Ze względu na wysoki poziom przejrzystości oraz ujawnienie niemal wszystkich informacji i dokumentów z praktycznego punktu widzenia korzystniejsze jest uzyskanie bezpośredniego wglądu do rejestru handlowego, gdyż może go uzyskać każdy bez konieczności wykazywania interesu prawnego.

Jakie dane zawiera rejestr?

Jakiego rodzaju dane są w nim przechowywane (jakiego rodzaju podmioty są wpisane do rejestru publicznego; informacje na temat niewypłacalności, sprawozdania finansowe itp.)?

Do rejestru handlowego wpisuje się wszystkie spółki (spółki jawne, spółki komandytowe, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki akcyjne) oraz ich oddziały i spółdzielnie, a także zakłady i oddziały zagranicznych osób prawnych działających w Republice Czeskiej. Do rejestru handlowego wpisuje się również osoby fizyczne prowadzące przedsiębiorstwo w Czechach, które złożyły wniosek o taki wpis.

Przedsiębiorstwa lub oddziały wpisuje się do rejestru handlowego dopiero po ich założeniu. Do rejestru handlowego wpisuje się obowiązkowo zakłady lub oddziały zagranicznych osób prawnych, których siedziba statutowa jest położona poza granicami Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Jeżeli zagraniczna osoba prawna należąca do tej kategorii nie przeniósła swojego zakładu lub jego części do Republiki Czeskiej, do rejestru wpisuje się samą osobę prawną. Zakłady lub oddziały zagranicznych osób prawnych, których siedziba statutowa jest położona w UE lub EOG, są wpisywane do rejestru wyłącznie na własny wniosek.

Rejestr handlowy zawiera bardzo szczegółowe informacje dotyczące zarejestrowanych podmiotów. Ten wysoki poziom przejrzystości pozwala na wysoki stopień kontroli publicznej, której potrzebę zaspokajają zarówno sam rejestr, jak i zbiór dokumentów (*sbírka listin*), stanowiący repozytorium istotnych dokumentów dotyczących zarejestrowanych podmiotów.

Do rejestrów publicznych wpisuje się w szczególności następujące dane:

imię i nazwisko (lub firmę) i siedzibę statutową oraz adres, pod którym zarejestrowana osoba przebywa lub zamieszkuje, dziedzinę działalności lub aktywności gospodarczej (ewentualnie wskazanie celu, do którego dąży dany podmiot),

formę prawną osoby prawnej,

datę utworzenia osoby prawnej (i jej rozwiązania),

numer identyfikacyjny nadawany po urodzeniu osoby fizycznej lub numer identyfikacyjny osoby prawnej,

nazwę i skład zarządu oraz procedurę działania w imieniu osoby prawnej,

nazwę i skład organu nadzorczego,

szczególne informacje dotyczące pełnomocnika oraz sposób jego działania w imieniu osoby prawnej.

Powyższy wykaz nie jest wyczerpujący. Zakres informacji wpisanych do rejestru różni się w zależności od formy osoby prawnej.

W przypadku rejestru handlowego zarejestrowane dane obejmują również:

wysokość kapitału zakładowego spółki z ograniczoną odpowiedzialnością,

wysokość wkładu udziałowca oraz kwoty faktycznie wpłaconej,

informacje na temat zastawów i innych praw rzeczowych odnoszących się do udziału w spółce, która nie emituje papierów wartościowych ani zdematerializowanych papierów wartościowych,

informacje na temat oddziałów.

Do rejestru handlowego wpisuje się także dodatkowe informacje dotyczące rozwiązania zarejestrowanego podmiotu oraz jego wykreślenia:

daty uznania osoby prawnej za nieistniejącą i jej rozwiązania (wraz z podaniem podstawy prawnej w każdym przypadku),

informacje dotyczące wszczęcia i zakończenia postępowania likwidacyjnego (w tym szczególne informacje dotyczące likwidatora),

informacje dotyczące postępowania upadłościowego i jego wszczęcia, informacje dotyczące: syndyka, ograniczenia prawa dłużnika do rozporządzania masą upadłości na podstawie orzeczenia sądu właściwego w sprawie upadłości, ogłoszenia oraz uchylecia upadłości, upoważnienia do reorganizacji, zatwierdzenia planu reorganizacji i wykonania tego planu lub jego zasadniczych elementów, postanowień sądu o zarządzeniu wykonania orzeczenia przez zajęcie udziału wspólnika w spółce lub nakazów egzekucji dotyczących udziału wspólnika w spółce, a także orzeczeń sądu o umorzeniu postępowania egzekucyjnego lub wzmianek o zakończeniu postępowania egzekucyjnego w inny sposób niż poprzez jego umorzenie (wraz z uzasadnieniem);

postanowienia sądu o zarządzeniu wykonania orzeczenia przez sprzedaż zakładu lub jego części bądź nakazy egzekucji dotyczące sprzedaży zakładu lub jego części, a także orzeczenia sądu dotyczące umorzenia postępowania egzekucyjnego lub wzmianki o zakończeniu tego postępowania w inny sposób niż przez umorzenie (wraz z uzasadnieniem), jak również orzeczenia sądu dotyczące środków tymczasowych ograniczających zbycie udziału wspólnika w spółce, w zakładzie lub w znacznej części majątku spółki bądź zakazujących zbycia takiego udziału oraz informacje o uchyleniu lub wygaśnięciu takich środków (wraz z uzasadnieniem) oraz

podstawę prawną wykreślenia osoby prawnej z rejestru.

Jeżeli dla zarejestrowanej osoby prawnej wyznaczono kuratora, sąd wpisuje informacje na jego temat do rejestru handlowego.

Jeżeli z jakiegokolwiek powodu do rejestru handlowego wpisano osobę fizyczną, należy wprowadzić także następujące dane: datę urodzenia, numer identyfikacyjny nadany po urodzeniu (jeśli został nadany) oraz adres pobytu lub zamieszkania (jeśli adres zamieszkania jest inny niż adres pobytu).

Numerów identyfikacyjnych nadanych po urodzeniu nie udostępnia się jednak publicznie.

W przypadku przedsiębiorstw lub oddziałów zagranicznej osoby prawnej do rejestru handlowego należy wpisać także jurysdykcję, w której założono tę osobę prawną.

W przypadku osób fizycznych, które są członkami zarządów oraz organów nadzorczych, pełnomocnikami, wspólnikami spółek osobowych oraz wspólnikami spółek z ograniczoną odpowiedzialnością do rejestru handlowego należy wpisać dane dotyczące ich miejsca zamieszkania lub miejsca stałego pobytu oraz ich daty urodzenia.

Jakiego rodzaju dokumenty zawiera rejestr (akta, zbiory dokumentów, statuty lub umowy spółek, protokoły walnych zgromadzeń itp.)?

Rejestry publiczne zawierają zbiory dokumentów. Prawo określa, które dokumenty należy złożyć do zbioru dokumentów. Są to przede wszystkim:

dokumenty założycielskie (akt założycielski, statut lub umowa spółki, dokument potwierdzający odbycie zgromadzenia założycielskiego spółdzielni lub inny dokument założycielski w zależności od formy przyjętej przez osobę prawną) oraz statuty fundacji, funduszy lub instytutów,

decyzje dotyczące mianowania, wyboru lub odwołania osób będących członkami zarządu lub, w stosownych przypadkach, innych osób upoważnionych do zaciągania zobowiązań w imieniu osoby prawnej (np. dyrektora oddziału) lub zakończenia pełnienia przez nie funkcji w inny sposób,

sprawozdania roczne,

zwyczajne, nadzwyczajne i skonsolidowane sprawozdania finansowe,

decyzje dotyczące rozwiązania osoby prawnej, sprawozdania końcowe z postępowania likwidacyjnego oraz orzeczenia sądu dotyczące wyznaczenia kuratora osoby prawnej,

decyzje dotyczące przekształcenia osoby prawnej oraz projekt przekształcenia, zawiadomienia dotyczące odrzucenia lub odmowy zatwierdzenia projektu przekształcenia, orzeczenia sądu stwierdzające nieważność projektu przekształcenia lub nieważność uchwały walnego zgromadzenia lub zgromadzenia członków, na którym zatwierdzono projekt przekształcenia,

opinie biegłych na temat wyceny wkładu niepieniężnego w przypadku założenia fundacji, funduszu, instytutu, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjnej lub podwyższenia kapitału zakładowego lub kapitału żelaznego, opinie biegłych na temat wyceny wkładu niepieniężnego do spółdzielni, opinie biegłych na temat wyceny składników majątku w przypadku przekształcenia spółek i spółdzielni, jak również opinie biegłych na temat wyceny składników majątku w przypadku odpłatnego nabycia składników majątku spółki akcyjnej od założycieli na podstawie ustawy nr 90/2012 o spółkach, wszelkie orzeczenia sądu wydane w postępowaniu upadłościowym, orzeczenia sądu stwierdzające nieważność decyzji podjętej przez jeden z organów założycielskich osoby prawnej, dokumenty wykazujące nabycie zakładu na podstawie przepisów kodeksu cywilnego dotyczących tego rodzaju nabycia, decyzje przyjęte przez walne zgromadzenie w przedmiocie zwolnienia pracowników z obowiązku zapłaty całkowitej ceny emisyjnej subskrybowanego udziału lub akcji lub uprawnienia pracowników do nabycia takich udziałów lub akcji na preferencyjnych warunkach. Prawo określa, które dokumenty *obowiązkowo należy* złożyć do zbioru dokumentów. Ogólnie rzecz biorąc, takimi dokumentami są dokumenty, które mają zasadniczy wpływ na utworzenie, rozwiązanie lub działanie osoby prawnej; wskazują one, kto może reprezentować osobę prawną oraz kto jest upoważniony do zaciągania zobowiązań w jej imieniu.

Jak wyszukiwać informacje w rejestrze (i jakie kryteria wyszukiwania są dostępne)?

Osobiście

Rejestry publiczne są dostępne wyłącznie za pośrednictwem internetowej aplikacji rejestrów publicznych. Dane dotyczące podmiotów zarejestrowanych przed 1 stycznia 1997 r. są dostępne w formie papierowej, jeżeli nie zostały zdigitalizowane i nie mogą być udostępniane za pośrednictwem internetowej aplikacji rejestrów publicznych.

Na stronie internetowej rejestru

Rejestr publiczny można przeszukiwać bezpłatnie za pośrednictwem internetowej aplikacji rejestrów publicznych. Wpisy można przeszukiwać według imienia i nazwiska lub firmy zarejestrowanego podmiotu, według numeru identyfikacyjnego podmiotu lub według sygnatury akt, na podstawie których dany podmiot został wpisany do rejestru przez właściwy sąd rejestrowy. Wyszukiwanie można zawęzić poprzez wprowadzenie dodatkowych danych dotyczących zarejestrowanego adresu, nazwy ulicy, właściwego sądu rejestrowego, formy prawnej podmiotu itd. Można także wyszukiwać według kategorii udziału w zarejestrowanym podmiocie: można wyszukiwać zarejestrowane osoby fizyczne i prawne, które w jakikolwiek sposób są zaangażowane w działalność zarejestrowanej osoby prawnej.

Otwarte dane są dostępne także pod adresem: <https://dataor.justice.cz/>. Zbiór danych z bieżącego roku zawartych w lokalnym katalogu otwartych danych powiązanych z aplikacją rejestrów publicznych jest aktualizowany codziennie. Jeżeli zbiór danych jest powiązany z wcześniejszym rokiem, jest aktualizowany co roku (zawsze w styczniu bieżącego roku). Opis zbioru danych można znaleźć w szczegółowych informacjach dotyczących tego zbioru. Zawartość zbioru danych oraz opis lokalnego katalogu otwartych danych powiązanych z aplikacją rejestrów publicznych można znaleźć w przewodniku użytkownika dostępnym pod następującym adresem: https://dataor.justice.cz/files/ISVR_OpenData_Uzivatelcka_prirucka.pdf.

Jakie kryteria wyszukiwania są dostępne?

Można wyszukiwać według imienia i nazwiska, firmy przedsiębiorstwa lub numeru identyfikacyjnego zarejestrowanego podmiotu bądź szczegółowych informacji na temat zaangażowanej osoby prawnej lub fizycznej.

Jak mogę uzyskać dokumenty?

Czy jest to nieodpłatne?

Można uzyskać częściowy lub pełny wyciąg z rejestru publicznego lub zbioru dokumentów. Wyciąg częściowy zawiera wyłącznie najnowsze ważne dane wskazane w kodeksie handlowym. Wyciąg pełny zawiera wszystkie wprowadzone dane dotyczące określonej osoby.

Czy pobiera się opłatę?

Opłatę za tę usługę pobiera się wyłącznie wówczas, gdy wnioskodawca zwróci się o odpis w wersji papierowej. Opłatę pobiera się jednak również za przesłanie wyciągów w formie elektronicznej na skrzynkę danych lub pocztą elektroniczną. Opłaty nie pobiera się, jeżeli wnioskodawca dostarczy nośnik danych. Opłatę pobiera się jednak, jeżeli sąd prześle wyciąg elektroniczny na nośniku danych, który nie został dostarczony przez wnioskodawcę (tj. również w przypadkach, w których sąd przesyła wyciąg elektroniczny za pośrednictwem skrzynki danych lub poczty elektronicznej), gdyż sporządzenie poświadczanego wyciągu nie jest tylko samym transferem danych.

Jak uzyskać wyciąg z rejestru, uwierzytelniony odpis lub kopię dokumentu?

Uwierzytelniony odpis można pobrać nieodpłatnie ze strony internetowej aplikacji rejestrów publicznych. W ten sposób można uzyskać zarówno odpisy pełne, jak i częściowe. Opłatę pobiera się wyłącznie wówczas, gdy wnioskodawca zwróci się o odpis w wersji papierowej. Odpisy w wersji papierowej podlegają opłacie w wysokości 70 koron czeskich za każdą stronę (lub część strony) odpisu i można je uzyskać w sądzie rejestrowym, w którym dany podmiot jest zarejestrowany.

Postępowanie w sprawach związanych z rejestrem handlowym

Jak mogę wszcząć postępowanie w sprawach związanych z rejestrem handlowym (jak mogę złożyć wniosek o wpis do rejestru, jak przebiega uwierzytelnienie dokumentów, które dokumenty trzeba załączyć)?

Wnioski o pierwszy wpis do rejestru, zmiany i wykreślenie należy składać na wymaganym formularzu dostępnym na stronie internetowej aplikacji rejestrów publicznych. Formularz można wypełnić wyłącznie elektronicznie. Po wypełnieniu należy wygenerować formularz zawierający wniosek o rejestrację i złożyć go w formie papierowej lub drogą elektroniczną.

Rejestracji dokonuje sąd rejestrowy albo notariusz. Co do zasady postępowanie wszczyna się na wniosek. W niektórych przypadkach postępowanie może wszcząć sąd z urzędu; są to głównie sytuacje, w których sąd dowiadyje się o rozbieżności między treścią rejestru a stanem rzeczywistym lub w których wpis jest niezgodny z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawnymi. Po złożeniu wniosku przez wnioskodawcę sąd ustala, czy jest właściwy w danej sprawie, czy wnioskodawca jest uprawniony do złożenia wniosku, czy wniosek zawiera wszystkie wymagane dane oraz czy załączono właściwe dokumenty. Jeżeli wniosek zawiera braki, które można usunąć, sąd wzywa wnioskodawcę do ich uzupełnienia (np. do złożenia brakujących dokumentów lub usunięcia braków we wniosku). Następnie sąd sprawdza, czy dane podlegające rejestracji na podstawie wniosku są potwierdzone załączonymi dokumentami oraz czy imię i nazwisko (firma przedsiębiorstwa) podlegające rejestracji można pomylić z innym imieniem i nazwiskiem/inną firmą przedsiębiorstwa lub czy wprowadzają one w błąd. Następnie sąd podejmuje decyzję o rejestracji i wykonuje ją.

Notariusz może dokonać rejestracji wyłącznie wówczas, gdy spełnione są wymogi prawne (co nie jest regułą). Główną zaletą rejestracji dokonanej przez notariusza jest jej szybkość, gdyż notariusz może dokonać rejestracji w tym samym dniu, w którym sporządzono potwierdzający akt notarialny. Inną korzyść polega na tym, że wnioskodawca nie ma obowiązku wygenerowania wniosku przy użyciu wymaganego formularza.

Notariusz może dokonać rejestracji, jeżeli:

fakty podlegające rejestracji są potwierdzone aktem notarialnym,

akt notarialny zawiera oświadczenie o zgodności z prawem potwierdzającego aktu notarialnego oraz

wnioskodawca dopełnił dalszych formalności przez złożenie właściwych dokumentów.

Potwierdzający akt notarialny jest aktem notarialnym (zazwyczaj dokumentem założycielskim), który stanowi podstawę rejestracji w rejestrze publicznym, lub zapisem decyzji podjętej przez organ osoby prawnej (np. uchwałą walnego zgromadzenia o odwołaniu zarządu). Nie wszystkie czynności prawne wymagają formy dokumentu urzędowego (aktu notarialnego). Nie wyklucza to jednak możliwości dokonania czynności prawnej w formie aktu notarialnego nawet wówczas, gdy nie jest to wymagane przez prawo. Akt notarialny może także przyjąć formę potwierdzającego aktu notarialnego i zostać wykorzystany przez notariusza do bezpośredniej rejestracji.

W każdym przypadku do wniosku należy załączyć następujące dokumenty:

dokumenty potwierdzające fakty podlegające rejestracji oraz

dokumenty, których złożenie do zbioru dokumentów jest wymagane przez prawo.

W przepisach nie wymienia się wszystkich wymaganych dokumentów. Dokumenty, które należy złożyć, różnią się w zależności od formy osoby prawnej. Co do zasady dowody w postaci dokumentów są wymagane dla wszystkich faktów podlegających rejestracji, których nie można ustalić w oparciu o system informacyjny administracji publicznej lub jego część stanowiącą ewidencję publiczną bądź rejestr lub wykaz publiczny.

Jeżeli do rejestru handlowego ma zostać wpisany przedmiot działalności gospodarczej lub innej działalności, należy przedłożyć między innymi zezwolenie na prowadzenie działalności handlowej lub innej.

Nie trzeba na przykład dokumentować zgody na rejestrację, wyrażonej przez wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, gdyż taką zgodę wykazuje się poprzez sporządzenie aktu założycielskiego w formie aktu notarialnego. Jeżeli zgody takiej udzielono w inny sposób niż na podstawie oświadczenia uwierzytelnionego dokumentem urzędowym, należy uwierzytelnić podpisy wspólników złożone na dokumencie zawierającym wyrażenie zgody. Należy udokumentować także podstawę prawną korzystania z lokalu, w którym spółka ma siedzibę statutową. Oznacza to, że jeżeli spółka ma siedzibę statutową w lokalu, z którego korzysta na podstawie umowy najmu, jako podstawę prawną korzystania z lokalu należy przedstawić albo tę umowę, albo oświadczenie właściciela o wyrażeniu zgody na wykorzystywanie lokalu jako siedziby statutowej.

Niektóre fakty podlegające rejestracji można udokumentować wyłącznie w drodze oświadczenia z mocą przysięgi. Mogą to być na przykład warunki kwalifikowalności dotyczące organów osoby prawnej.

Dokumenty, które wykorzystuje się do udowodnienia danych podlegających wpisowi do rejestru, co do zasady należy złożyć w formie oryginałów lub urzędowo poświadczonych odpisów. Dokumenty, których złożenie do zbioru dokumentów jest wymagane przez prawo, nie muszą być uwierzytelnione. Takie dokumenty wystarczy złożyć w formie elektronicznej w formacie dokumentu przenośnego (pdf.) z warstwą tekstową lub w rozszerzalnym języku znaczników hipertekstowych (XHTML).

Za każdy wpis w rejestrze pobiera się następujące opłaty sądowe:

12 000 koron czeskich za pierwszy wpis spółki akcyjnej do rejestru publicznego,

6 000 koron czeskich za pierwszy wpis podmiotu do rejestru publicznego, z wyjątkiem spółki akcyjnej,

2 000 koron czeskich za zmianę wpisu lub dodanie dodatkowych informacji do wpisu.

Opłaty za wpis do rejestru pobierane przez notariusza:

8 000 koron czeskich za pierwszy wpis spółki akcyjnej do rejestru publicznego,

2 700 koron czeskich za pierwszy wpis podmiotu do rejestru publicznego, z wyjątkiem spółki akcyjnej,

1 000 koron czeskich za zmianę wpisu lub dodanie dodatkowych informacji do wpisu.

Opłaty sądowe w wysokości do 5 000 koron czeskich można uiszczać w drodze wniesienia opłaty skarbowej lub przelewem na rachunek bankowy danego sądu. Opłaty sądowe wyższe niż 5 000 koron czeskich należy uiszczać wyłącznie przelewem na rachunek bankowy danego sądu. Opłaty za wpis do rejestru pobierane przez notariusza można uiszczać bezpośrednio u notariusza.

W postępowaniu w sprawach dotyczących rejestru publicznego nie pobiera się opłat, jeżeli:

rejestracja dotyczy osoby fizycznej lub prawnej objętej postępowaniem upadłościowym, którego przedmiotem jest jej upadłość lub nieuchronna upadłość oraz w którym wydano już postanowienie o ogłoszeniu upadłości, lub

rejestracja dotyczy stowarzyszenia, stowarzyszenia zależnego, związku zawodowego, międzynarodowego związku zawodowego, organizacji pracodawców lub międzynarodowej organizacji pracodawców, fundacji, funduszu, instytutu lub organizacji charytatywnej podlegających wpisowi do rejestru publicznego bądź zmian w tym rejestrze.

W postępowaniach, w których wnioskodawcą jest związek zawodowy, międzynarodowy związek zawodowy, organizacja pracodawców lub międzynarodowa organizacja pracodawców (lub ich oddział), nie pobiera się opłat, jeżeli sprawa dotyczy wpisu do rejestru publicznego ich utworzenia, zmiany lub rozwiązania. Takie same warunki zwolnienia z opłat mają zastosowanie w przypadku rejestracji przez notariusza. Opłatom nie podlega także rejestracja przez notariusza na podstawie aktu notarialnego dotyczącego założenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, który zawiera wyłącznie niezbędne informacje przewidziane przez kodeks cywilny i ustawę o spółkach oraz który stanowi, że obowiązek wniesienia wkładu należy wypełnić w formie pieniężnej.

Osobiście

Wnioski o wpis do rejestru publicznego można składać osobiście w biurze podawczym właściwego sądu rejestrowego lub u notariusza.

Przez internet

Wnioski o rejestrację można składać drogą elektroniczną. Wnioski elektroniczne można składać przede wszystkim za pośrednictwem skrzynki danych, na adres e-mail biura podawczego sądu lub za pośrednictwem aplikacji internetowej ePodatelna. W celu złożenia dokumentów do zbioru dokumentów można skorzystać z internetowej aplikacji rejestrów publicznych. Dokumenty można składać również na przenośnych płytach CD i DVD. Wnioski o rejestrację w formie elektronicznej należy podpisać przy użyciu uznanego podpisu elektronicznego, chyba że zostały wysłane za pośrednictwem skrzynki danych wnioskodawcy.

W jaki sposób rozpoznaje się złożone wnioski?

Sąd rejestrowy najpierw analizuje, czy osoba składająca wniosek jest uprawniona do jego złożenia; czy wniosek złożono w wymagany sposób, czy zawiera on wszystkie niezbędne dane, czy jest zrozumiały i konkretny, czy załączono do niego dokumenty potwierdzające fakty podlegające rejestracji oraz czy cel działalności osoby prawnej jest zgodny z prawem.

Następnie sąd analizuje, czy dane podlegające rejestracji na podstawie wniosku są rzeczywiście potwierdzone załączonymi dokumentami. Należy podkreślić, że wszystkie fakty podlegające rejestracji muszą być potwierdzone dokumentami załączonymi do wniosku.

Sąd sprawdza także, czy nazwę osoby prawnej (firmę przedsiębiorstwa) podlegającej rejestracji można pomylić z inną nazwą (firmą przedsiębiorstwa) podmiotu już zarejestrowanego oraz czy nazwa (firma przedsiębiorstwa) podlegająca rejestracji nie wprowadza w błąd.

Skutki prawne rejestracji

Skutki rejestracji wobec osób trzecich zgodnie z art. 17 dyrektywy (UE) 2017/1132

Stan wpisany do rejestru publicznego jest stanem prawnie wiążącym dla wszystkich osób, które nie wiedzą o tym, że stan wpisany do rejestru w przypadku danego podmiotu nie odpowiada rzeczywistości stanowi prawnemu. Oznacza to, że zarejestrowane podmioty są związane czynnościami prawnymi dokonanymi na podstawie faktów wpisanych do rejestru publicznego, nawet jeśli fakty te nie odpowiadają stanowi rzeczywistości. Na przykład zarząd spółki

może wymagać od spółki dokonania czynności prawnych nawet wówczas, gdy utracił status zarządu, jeśli fakt ten nie został wpisany do rejestru publicznego, a osoba trzecia nie wiedziała o tej zmianie. Ma to na celu ochronę dobrej wiary osób trzecich.

Jeżeli dana informacja nie została wpisana do rejestru publicznego (choć powinna być zostać wpisana), zarejestrowany podmiot nie może powoływać się na stan rzeczywisty jako zarzut wobec osoby trzeciej, która działała w dobrej wierze w oparciu o stan zarejestrowany. Zasady tej nie stosuje się jednak, gdy zarejestrowany podmiot wykaże, że osoba trzecia miała świadomość stanu rzeczywistego.

Rozbieżności między wpisem do rejestru a treścią ogłoszenia

Stan faktyczny wpisany do rejestru publicznego jest skuteczny wobec osób trzecich od dnia jego publicznego udostępnienia. Zarejestrowany podmiot może jednak podnosić, że osoba trzecia wiedziała wcześniej o zarejestrowanych faktach. Zarejestrowany podmiot może powołać się na dane i treści zawarte w dokumentach złożonych do zbioru dokumentów jako podstawę zarzutu wobec osoby trzeciej dopiero po upływie 16 dni od podania ich do wiadomości publicznej, ale wyłącznie wówczas, gdy osoba trzecia wykaże, że nie mogła w tym okresie dowiedzieć się o zarejestrowanych faktach. Oznacza to, że ciężar dowodu, iż osoba trzecia nie mogła zapoznać się z zarejestrowanymi faktami, spoczywa na osobie trzeciej.

Kto jest odpowiedzialny za prawidłowość wpisów?

Zarejestrowane podmioty mają obowiązek zapewnienia, aby dane wprowadzane do rejestru handlowego były aktualne. Ponadto zarejestrowanym podmiotom zależy na zapewnieniu, aby dane w rejestrze handlowym były aktualne i poprawne, gdyż stan wpisany do rejestru publicznego jest stanem prawnie wiążącym dla wszystkich osób, które nie wiedzą o tym, że stan wpisany do rejestru w przypadku danego podmiotu nie odpowiada rzeczywistości stanowi prawnemu. Oznacza to, że zarejestrowane podmioty są związane czynnościami prawnymi dokonanymi na podstawie faktów wpisanych do rejestru publicznego, nawet jeśli fakty te nie odpowiadają stanowi rzeczywistości. Na przykład zarząd spółki może wymagać od spółki dokonania czynności prawnych nawet wówczas, gdy utracił status zarządu, jeśli fakt ten nie został wpisany do rejestru publicznego, a osoba trzecia nie wiedziała o tej zmianie. Ma to na celu ochronę dobrej wiary osób trzecich.

Na zarejestrowany podmiot można także nałożyć administracyjną karę pieniężną, jeżeli nie odpowie on na wezwanie sądu rejestrowego do ujawnienia faktów lub przedłożenia dokumentów niezbędnych do wydania decyzji w postępowaniu wszczętym przez sąd z urzędu bądź przedłożenia dokumentów, które należy złożyć do zbioru dokumentów na podstawie tej lub jakiegokolwiek innej ustawy; wymiar administracyjnej kary pieniężnej może wynieść maksymalnie 100 000 koron czeskich. Jeżeli zarejestrowany podmiot notorycznie nie wywiązuje się z takich obowiązków lub jeżeli uchybienie takim obowiązkowi może mieć poważne konsekwencje dla osób trzecich oraz jeżeli przemawia za tym interes prawny, sąd rejestrowy może (także z urzędu) wszcząć postępowanie w celu likwidacji osoby prawnej. Sąd rejestrowy poucza o tym zarejestrowany podmiot i wyznacza rozsądny termin na usunięcie braków.

Ponadto sądy rejestrowe czynnie zwalczają zjawisko nieaktywnych przedsiębiorstw, tj. przedsiębiorstw, które nie prowadzą żadnej działalności gospodarczej i istnieją jedynie formalnie. Główną przyczyną penalizowania i eliminowania nieaktywnych przedsiębiorstw jest ryzyko, że mogą one stanowić słupy dla oszustw finansowych (zwłaszcza podatkowych); do nielegalnej działalności łatwiej jest wykorzystywać przedsiębiorstwa istniejące. Sąd może rozwiązać przedsiębiorstwo, jeżeli 1) nie złożyło ono sprawozdania finansowego do zbioru dokumentów przez co najmniej dwa lata obrotowe, pomimo wymogu nałożonego przez prawo; 2) nie można się z nim skontaktować. Uznaje się, że z przedsiębiorstwem nie można się skontaktować, jeżeli nie można mu doręczyć wezwania do złożenia brakujących sprawozdań finansowych do zbioru dokumentów. Jeżeli przedsiębiorstwo jedynie nie złożyło sprawozdań finansowych (pomimo wymogu nałożonego przez prawo), ale można mu doręczyć wezwanie, sąd nakłada na nie administracyjną karę pieniężną, aby zmotywować je do złożenia wymaganych dokumentów.

Jeżeli dana informacja nie została wpisana do rejestru publicznego (choć powinna być zostać wpisana), zarejestrowany podmiot nie może powoływać się na stan rzeczywisty jako zarzut wobec osoby trzeciej, która działała w dobrej wierze w oparciu o stan zarejestrowany. Zasady tej nie stosuje się jednak, gdy podmiot podlegający rejestracji wykaże, że osoba trzecia miała świadomość stanu rzeczywistego.

Co więcej, w takiej sytuacji można nałożyć karę grzywny za wykroczenie o charakterze administracyjnym na podstawie § 37a ust. 1 lit. h) ustawy nr 563 /1991 o rachunkowości w wysokości do 3% wartości składników majątku; za rozpoznawanie spraw o wykroczenia o charakterze administracyjnym odpowiada właściwy organ podatkowy. Niedopełnienie obowiązków dotyczących rejestru publicznego może także podlegać karze jako wykroczenie o charakterze administracyjnym na podstawie § 9 ust. 2 ustawy nr 251/2016 o niektórych wykroczeniach o charakterze administracyjnym; w takich sprawach właściwym organem jest gmina o rozszerzonych kompetencjach. W określonych okolicznościach czyn taki może nosić znamiona przestępstwa (§ 254 ustawy nr 40/2009 – kodeks karny).

Procedury ochrony danych

Procedury dotyczące praw osób, których dane dotyczą, w zakresie publikowania i przechowywania ich danych osobowych

Z punktu widzenia przepisów dotyczących ochrony danych (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE – ogólne rozporządzenie o ochronie danych, RODO) podstawą prawną takiego przetwarzania jest art. 6 ust. 1 lit. c) RODO (tj. przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze) i art. 6 ust. 1 lit. e) RODO (przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi) w związku z art. 6 ust. 3 RODO, tj. jest to sposób przetwarzania określony bezpośrednio przez prawo.

Powody publikacji danych osobowych osób fizycznych – w tym danych dotyczących miejsca zamieszkania (miejsca pobytu) – w rejestrach publicznych wynikają zarówno z zasady jawności formalnej (§§ 3–6 ustawy o rejestrach publicznych), jak i materialnej (§§ 8 i 9 ustawy o rejestrach publicznych), co oznacza, że państwo umożliwia wszystkim osobom powszechny dostęp do danych poszczególnych podmiotów wpisanych do rejestru i jednocześnie gwarantuje zasadę dobrej wiary (rękojmi wiary publicznej) co do faktów wpisanych do rejestru, aby dane osobowe zawarte w rejestrze handlowym można było wykorzystywać na przykład do sprawdzenia poprawności danych identyfikacyjnych w kontekście stosunków gospodarczych, dostarczenia dokumentów urzędowym członkom zarządów itp.

Ponadto ujawnienie tożsamości członków zarządów od dawna jest wymagane przez prawo europejskie (zob. zwłaszcza art. 14 lit. d) i art. 30 ust. 1 lit. e) dyrektywy (UE) 2017/1132 w sprawie niektórych aspektów prawa spółek, która obejmuje także zmianę uprzedniej pierwszej dyrektywy Rady 68/151/EWG); w kontekście prawa czeskiego wymogi określone w dyrektywie mają zastosowanie także do podmiotów wpisanych do rejestrów publicznych.

Jeżeli chodzi o dane wpisane do rejestrów publicznych, osobom, których dane osobowe dotyczą, przysługują wszystkie prawa wynikające z art. 12–22 RODO z określonymi tam wyjątkami. Na przykład, zgodnie z art. 17 ust. 3 lit. b) RODO, wniosku o usunięcie nie można uwzględnić, gdy „przetwarzanie jest niezbędne do wywiązania się z prawnego obowiązku wymagającego przetwarzania na mocy prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego, któremu podlega administrator, lub do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi”; to zobowiązanie prawne wynika bezpośrednio z ustawy nr 304/2013 o rejestrach publicznych osób prawnych i fizycznych oraz o rejestracji funduszy powierniczych.

Zainteresowane osoby, których dane dotyczą, mogą dochodzić swoich praw bezpośrednio przed właściwymi sądami rejestrowymi lub za pośrednictwem inspektora ochrony danych.

Dane kontaktowe

Dane kontaktowe sądów rejestrowych

Městský soud v Praze (Sąd Miejski w Pradze)	Slezská 2000/9, 120 00 Praha	podatelna@msoud.pha.justice.cz Tel.: 224 172 111 Skrzynka danych: snkabbm
Krajský soud v Českých Budějovicích (Sąd Regionalny w Czeskich Budziejowicach)	Zátkovo náměstí. 10/2, 370 84 České Budějovice	podatelna@ksoud.cbu.justice.cz Tel.: 389 018 111 Skrzynka danych: 832abay
Krajský soud v Plzni (Sąd Regionalny w Pilźnie)	Veleslavínova 21/40, 306 17 Plzeň	podatelna@ksoud.plz.justice.cz sbirkalistin@ksoud.plz.justice.cz Tel.: 377 869 611 Skrzynka danych: yaraba4
Krajský soud v Ústí nad Labem (Sąd Regionalny w Uściu nad Łabą)	Národního odboje 1274/26, 400 92 Ústí nad Labem	podatelna@ksoud.unl.justice.cz Tel.: 475 247 111 – centrala Skrzynka danych: phgaba8
Krajský soud v Hradci Králové (Sąd Regionalny w Hradcu Královym)	Československé armády 218/57, 502 08 Hradec Králové	podatelna@ksoud.hrk.justice.cz Tel.: 498 016 111 Skrzynka danych: ep7abae
Krajský soud v Brně (Sąd Regionalny w Brnie)	Husova 353/15, 601 95 Brno	podatelna@ksoud.brn.justice.cz Tel.: 546 511 111 – centrala Skrzynka danych: 5wwaa9j
Krajský soud v Ostravě (Sąd Regionalny w Ostrawie)	Havlíčkovo náměstí 1835/34, 728 81 Ostrava	podatelna@ksoud.ova.justice.cz Tel.: 596 153 111 Skrzynka danych: jhyaeqv

Przydatne źródła informacji

Internetowa aplikacja rejestrów publicznych: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>

Składanie dokumentów w rejestrach publicznych: <https://or.justice.cz/ias/ui/podani>

Informacje dotyczące składania dokumentów w rejestrach publicznych na portalu administracji publicznej:

<https://portal.gov.cz/sluzby-verejne-spravy/rejstriky-katastry-evidence-vypisy-overeni-a-statistika-KAT-419/rejstriky-pravnickych-a-fyzickych-osob-KAT-642>

Informacje dotyczące wpisów do rejestrów publicznych na stronie internetowej czeskiej Izby Notarialnej:

https://www.nkcr.cz/casopis-ad-notam/detail/39_254-zapis-do-verejneho-rejstrik-notarem

Informacje dotyczące rejestrów publicznych na portalu Businessinfo.cz: <https://www.businessinfo.cz/navody/verejne-rejstriky-ppbi/2/>

Ostatnia aktualizacja: 04/10/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.